

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Факультет історії, політології і міжнародних відносин
Кафедра історії України і методики викладання історії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історіографія історії України

Освітня програма «Середня освіта (Історія)»

Спеціалізація 03 Історія

Спеціальність 014 Середня освіта

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри історії України
і методики викладання історії
Протокол № 12 від 29 червня 2021 р.

м. Івано-Франківськ – 2021

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Історіографія історії України
Викладач	Сигидин Михайло Васильович
Контактний телефон викладача	0503732182
E-mail викладача	masygydyn@gmail.com
Формат дисципліни	2. Цикл професійної підготовки
Обсяг дисципліни	90 год., з них аудиторних – 36 год.; кількість кредитів ECTS – 3 (1 семестр)
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	понеділок, 14.00 год. – 16.00 год.

2. Анотація до курсу

Історіографія історії України як навчальна дисципліна є складовою частиною історичної національної науки. Вона покликана з'ясувати витоки української історичної думки, її еволюцію, особливості; виявити провідні тенденції і закономірності у розвитку національної історіографії; виявити головні етапи і напрямки у вивченні історії України; виокремити внесок у збагачення історичних знань визначних українських істориків і наукових осередків, їх друкованих органів. Окрім того, дана дисципліна розширює науковий світогляд дослідника і завершує теоретичну та методологічну підготовку істориків-фахівців та кваліфікованих вчителів історії.

3. Мета та цілі курсу

Метою викладання навчальної дисципліни *Історіографія історії України* є глибоке вивчення історіософської спадщини вітчизняних та зарубіжних істориків, напрямків і шкіл, їх суспільно-політичних поглядів і історичних концепцій. Мета курсу включає ознайомлення з оцінками ними народів, проблем, процесів, подій і фактів історичного минулого України, критичне, неупереджене осмислення непростого процесу розвитку історичної науки нашого самобутнього народу, що зробив суттєвий внесок у скарбницю світової цивілізації.

Основні *цілі (завдання)* курсу полягають в: ознайомленні й закріпленні у студентів реконструкції загального історіографічного процесу в

Україні у його конкретно-історичному вимірі; усвідомленні студентами витоків української історичної думки, її національної самобутності, окремішності і водночас нерозривного зв'язку зі світовим історіографічним процесом; оволодінні студентами вміннями й навиками пошуку, систематизації і комплексного аналізу історіографічної інформації; формуванні елементів історичного мислення студентів-істориків.

Складові професійної компетентності:

Загальні компетентності

ЗК 6. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 9. Здатність бути критичним і самокритичним

Фахові компетентності

ФК 2. Усвідомлення відмінностей в історіографічних поглядах різних періодів та в різних контекстах

ФК 9. Здатність працювати з історичними текстами і документами,

коментувати, анотувати їх відповідно до певних критеріїв; презентувати і обговорювати результати наукових досліджень

4. Результати навчання (компетентності)

Програмні компетентності:

Дослідницька (С2) – здатність формулювати та вдосконалювати важливе дослідницьке завдання, для її вирішення збирати необхідну інформацію та формулювати висновки, які можна захищати в навчально-методичному і науковому контексті.

Дидактична (С6) – здатність у навчальному процесі якісно подавати основні історичні процеси та події з всесвітньої історії та історії України та їх взаємозв'язок, сучасні дискусії на цю тему і напрями досліджень.

Фахово-історична (С7) – здатність у навчальному процесі відтворювати багатогранні аспекти минулого людства на сучасній теоретичній і методологічній основі, правильно їх інтерпретувати.

Інформаційно-аналітична (С9) – здатність до збору, обробки, збереження, продукування і передачі професійно важливої інформації з метою її використання в рамках професійного, дослідницького контенту; здатність в навчально-методичному процесі презентувати написані тексти та робити презентації усно різного обсягу й складності, рідною мовою чи іншою, потрібного для області спеціалізації; формування умінь на основі отриманої інформації формулювати комплексні аналітичні висновки; здатність інтерпретувати, систематизувати, критично оцінювати і використовувати отриману інформацію в контексті управлінського завдання або проблеми, що вирішується.

Компетентності:

D3. Здатність проводити комплексний пошук історичної інформації у джерелах різного типу, критично аналізувати історичні джерела.

D4. Уміння і навички роботи з науковими джерелами, стисло висловлюватися і передавати спеціалізовану інформацію.

D6. Уміння аналізувати історичні документи та історико-географічні тексти з різних періодів, контекстуалізувати їх правильно в письмових звітах.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу						
Вид заняття					Загальна кількість годин	
1 семестр						
лекційні заняття / практичні / лабораторні					18	
семінарські заняття / практичні / лабораторні					18	
самостійна робота					54	
Ознаки курсу						
Семестр		Спеціальність		Курс (рік навчання)	Нормативний/вибірковий	
1		014.03 «Середня освіта. Історія»		1	Нормативний	
Тематика курсу						
Тема, план		Форма заняття	Література	Завдання на самостійну роботу, год.	Вага оцінки	Термін виконання (орієнтовно)
Лекція 1. Давня історія України в історіографії 1. Археологічні дослідження та історіографія давньої історії України.		лекційне заняття, 2 год.	1. Багалій Д.І. Нарис української історіографії: В 2-х кн. – К. : 1923-1925. 2. Довгопол В.М., Литвиненко М.А., Лях Р.Д. Джерелознавство історії Української РСР: навч.	опрацювання тексту лекції	–	відповідно до дати проведе

<p>2. Античні, візантійські, арабські писемні джерела з ранньої історії України.</p> <p>3. Історики дореволюційної, радянської доби з давньої історії України.</p> <p>4. Дослідження ранньої історії України після 1991 р. у вітчизняній та зарубіжній історіографії.</p> <p>5. Предметне коло досліджень давньої історії України.</p>		<p>посібник. – К., 1991.</p> <p>3. Дорошенко Д.І. Нарис історії України / Передм. І.О.Денисюка. — Львів: Світ, 1991.</p> <p>4. Калакура Я.С. Українська історіографія: Курс лекцій. — К., 2004. — С. 211- 230.</p> <p>5. Коваленко Л.А. Історіографія історії Української РСР. Навч. посібник. – К., 1983.</p> <p>6. Коцур А.П., Коцур В.П. Історіографія історії України: Курс лекцій. – К., 1996 (Чернівці, 1999).</p> <p>7. Коцур В.П. Історичні дослідження: Історіографія. – К., 1998.</p> <p>8. Січинський В. Чужинці про України. (Розділ 1. Найстарші відомості про Україну). – Львів, 1991. – с. 5-10.</p> <p>9. Шапиро А.Л. Историография с древнейших времен по XVIII век. Курс лекций. – Л., 1982.</p>	<p>на сайті дистанційного навчання</p>		<p>ння заняття в розкладі, середина вересня</p>
<p>Лекція 2. Українська історіографія XIV - першої половини XVII ст.</p> <p>1. Літописна традиція в польсько-литовську добу.</p> <p>2. Мемуарна література.</p> <p>3. Наукові праці з історії українських земель XIV - першої половини XVII ст.</p>	<p>лекцій не заняття, 2 год.</p>	<p>1. Багалій Д.І. Нарис української історіографії: В 2-х кн. – К. : 1923-1925.</p> <p>2. Грицак Я. Й. Формування модерної української нації: історіографія та історіософія проблеми. - К., 1996.</p> <p>3. Джерела й історіографія козацько-гетьманської доби (XVII – XVIII ст.). // Енциклопедія українства: загальна частина: В 3-х т. – К., 1994. – Т. 1. – с.397-400.</p> <p>4. Дорошенко Д.І. Огляд української історіографії. – Львів, 1994 (К.:1996).</p> <p>5. Калакура Я. Українська історіографія. – К., 2004.</p> <p>6. Колесник І.І. Українська історіографія: Навч. посібник. – Київ, 2000.</p> <p>7. Коцур А.П., Коцур В.П. Історіографія історії</p>	<p>опрацювання тексту лекції на сайті дистанційного навчання</p>	<p>–</p>	<p>відповідно до дати проведення заняття в розкладі, кінець вересня</p>

		<p>України: Курс лекцій.– К., 1996 (Чернівці, 1999).</p> <p>8. Крип'якевич І. Мемуари українців XVI – XVIII ст. – Львів, 1924.</p> <p>9. Шапиро А.Л. Историография с древнейших времен по XVIII век. Курс лекций. – Л., 1982</p> <p>10. Бевзо О.А. «Львівський літопис» і «Острозький літопис» як джерело для вивчення історії України в др. пол. XVI – пер. пол. XVII ст. // Наук. записки Ін-ту історії АН УРСР. – 1960. – т. 13. – с. 39-62.</p> <p>Дорошенко Д.І. Нарис історії України. В 2-х т. – К., 1991.</p>			
<p>Лекція 3. Істориографія часів Визвольної війни середини XVII ст. і формування козацької державності.</p> <p>1. Козацько-старшинські літописи XVII ст.</p> <p>2. «Самовидець».</p> <p>3. Зарубіжні мемуаристи про козацьку Україну.</p> <p>4. Істориографія життя та діяльності Богдана Хмельницького.</p>	<p>лекцій не заняття, 2 год.</p>	<p>1. Алексієвець Л. Києво-Могилянська академія й українська держава у XVII—XVIII ст. // Мандрівець. — 2000. — № 12. — С. 63-66.</p> <p>2. Апанович О. Козацькі літописці // Неопалима купина. — 1995. — № 5-6. — С. 171-178.</p> <p>3. Дзира Я. Вступ / Літопис Самовидця. — К., 1971. — С. 9-39.</p> <p>4. Ісаєвич Я.Д. Києво-Могилянський колегіум // Історія української культури: В 5-ти тт. — Т. 2. — К., 2001. — С. 564-575.</p> <p>5. Киян Л.Ф., Киян О.І. Найдавніший підручник з української історії // Радянська школа. — 1991. — № 9.</p> <p>6. Літопис Самовидця. — К., 1971.</p> <p>7. Сафонович Ф. Хроніка з літописців стародавніх. — К., 1992.</p> <p>8. Шевчук В. Козацьке літописання як чинник державотворення // Розбудова держави. — 1992. — № 4. — С. 24-27.</p> <p>9. Шевчук В. Українські літописи XVII-XVIII століть як чинник державотворення. — К., 1995.</p>	<p>опрацювання тексту лекції на сайті дистанційного навчання</p>	<p>—</p>	<p>відповідно до дати проведення заняття в розкладі, початок жовтня</p>

<p>Лекція 4. Особливості української історіографії XVIII ст.</p> <p>1. Загальні умови розвитку історичних знань на українських землях.</p> <p>2. Дворянсько-старшинська історіографія: особливості розвитку.</p> <p>3. Іван Мазепа в українській і зарубіжній історіографії.</p>	<p>лекцій не заняття, 2 год.</p>	<p>1. Апанович О. Козацькі літописці // Неопалима купина. — 1995. — № 5-6. — С. 171-178.</p> <p>2. Величко С. Літопис. — Т. 1-2. — К., 1991.</p> <p>3. Літопис гадяцького полковника Григорія Граб'янки. — К., 1992.</p> <p>4. Луценко Ю. Григорій Граб'янка та його літопис // Літопис гадяцького полковника Григорія Граб'янки. — К., 1992. — С. 3-9.</p> <p>5. Прокопович Ф. Філософські твори. — Т. 1. — К., 1979. — С. 11-17, 87-100, 337-354.</p> <p>6. Сарапин В. Україна й українці в літописі Самійла Величка // Літературне краєзнавство: проблеми, пошуки, перспективи. Збірник наукових статей. — Полтава, 2002. — С. 61-68.</p> <p>7. Сас П.М. Літопис Граб'янки // Історія української культури другої половини XVII-XVIII ст. — К., 2003. — Т. 3. — С. 549-551.</p> <p>8. Сас П.М. Літопис Самійла Величка // Історія української культури другої половини XVII-XVIII ст. — К., 2003. — Т. 3. — С. 551-564.</p> <p>9. Соболь В. «Істинний Малої Росії син» та його заповіт України // Пам'ять століть. — 1999. — № 4. — С. 62-66.</p> <p>10. Шевчук В.О. Його живив бентежний дух (слово про Феофана Прокоповича) / Шевчук В. Дорога в тисячу років. — К., 1990. — С. 172-183.</p> <p>11. Шевчук В. Українські літописи XVII-XVIII століть як чинник державотворення. — К., 1995</p>	<p>опрацювання тексту лекції на сайті дистанційного навчання</p>	<p>—</p>	<p>відповідно до дати проведення заняття в розкладі, середина жовтня</p>
<p>Лекція 5. Історична думка в Україні в I половині XIX ст.</p> <p>1. Загальні умови розвитку історичної думки першої половини XIX ст..</p> <p>2. Декабристський рух в Україні в історіографії.</p>	<p>лекцій не заняття, 2 год.</p>	<p>1. Денисюк В. Ідеї політичної автономії України в “Історії Русів” // Рідна школа.- 1992.- № 12.- С. 62-66.</p> <p>2. “Історія Русів”. Український переклад І.Драча.- К.: Радянський письменник, 1991.</p> <p>3. Крижанівський В.П. “Історія Русів” : Хто ж автор</p>	<p>опрацювання тексту лекції на сайті</p>	<p>—</p>	<p>відповідно до дати проведення</p>

<p>3. «Історія Русів» та її авторство.</p> <p>4. Питання української історії у творчості українських культурних діячів I пол. XIX ст.</p>	<p>? Версії, версії, версії // Українська ідея. Перші речники.- К, Товариство “Знання”, 1994.- С. 167-183.</p> <p>4. Марченко С.І. Українська історіографія (з найдавніших часів до середини XIX століття).- К.: Видавництво Київського університету, 1959.- С. 102-127.</p> <p>5. Мішуков О. Історіософська концепція “Історії Русів” // Рідна школа, 1999.- № 4.- С. 15-19.</p> <p>6. Мишанич Я. “Історія Русів” в російській історичній історіографії другої половини XIX століття // Слово час.- 1999.- № 9.- С. 25-30.</p> <p>7. Оглолблін О. Історія Русів // Дніпро.- 1991.- № 9.- С. 35-48.</p> <p>8. Родіна О. Чи дізнаємося ми колись справжнє ім’я автора найзагадковішої української книжки ? // Українська мова та література (газета).- 1997.- № 10.- С. 6.</p> <p>9. Чапа М.Л. “Історія Русів” : новий погляд // Українська культура. - 1999.- № 10.- С. 26-29.</p> <p>10.Шевчук В. Нерозгадані таємниці “Історії Русів” / “Історія Русів”.- К.: Радянський письменник, 1991.</p> <p>11.Атаманенко Г. Дмитро Бантиш-Каменський – історик України // Пам’ять століть.- 2000.- № 1.- С. 66-74.</p> <p>12.Бантиш-Каменский Д. Н. История Малой России от водворения славян в сей стране до уничтожения гетьманства. К.: Час, 1993.</p> <p>13.Гуржий А.И. Штрихи к портрету “Настоящего историка” //БантишКаменский История Малой России.- К.: Час., 1993.- С. 5-16.</p> <p>14.Замлинський В. Батько і син Бантиш-Каменський : Сторінки біографії // Київська старовина.- 1994.- № 1.- С. 76-83.</p>	<p>дистанційного навчання</p>		<p>заняття в розкладі, кінець жовтня</p>
---	---	-------------------------------	--	--

		<p>15.Кравченко В. Рукописна “История Малой России” Д.М. БатишаКаменського // Київська старовина. - 1992.- № 5.- С. 65-67.</p> <p>16.Кравченко В. Рукописна “История Малой России” Д.М. БатишаКаменського // Історичний календар.- 1997.- К., 1996.- С. 388-389.</p> <p>17.Марченко М.І. Українська історіографія.- К.: 1959.- С. 138-154.</p>			
<p>Лекція 6. Історична наука та історичні знання II половини XIX ст. 1. Ліквідація кріпосного права та його вплив на розвиток української історичної думки.</p> <p>2. Історичні погляди В.Б. Антоновича та його учнів.</p> <p>3. Місце М.П. Драгоманова в українській історіографії.</p>	лекцій не заняття, 4 год.	<p>1. Біленький С. Діяльність інтелектуала як служба і покликання: Михайло Максимович // Київська старовина. — 1999. — № 5. — С. 82-100.</p> <p>2. Заславський І. Перший ректор Київського університету // Український світ. — 1994. — № 5. — С. 42-44.</p> <p>3. Козак С. Михайло Максимович основоположник романтизму в Україні // Слово і час. — 2004. — № 9. — С. 3-9.</p> <p>4. Колесник М. М.О.Максимович як організатор науково-історичного товариства в Києві // Київська старовина. — 2004. — № 2. — С. 150-161.</p> <p>5. Корпинюк М. Академік з Михайлової гори // Слово і час. — 1994. — № 11- 12. — С. 5-9.</p> <p>6. Кравченко А.І. Натурфілософія Шеллінга та її вплив на філософські погляди Максимовича // Вісник Київського національного інституту. Серія Філософія. Політологія. — 2003. — № 49-51. —С. 17-21.</p> <p>7. Максимович М.О. Вибрані твори. — К., 2004.</p> <p>8. Марков П.Р. Відомий історик України (до 175-річчя з дня народження М.О.Максимовича) // Український історичний журнал. — 1979. — № 18. — С. 136-138.</p> <p>9. Марков П.Р. Максимович — видатний історик XIX століття. — К., 1973.</p>	опрацювання тексту лекції на сайті дистанційного навчання	—	відповідно до дати проведення заняття в розкладі, початок листопада

	<p>10.Нагорняк О. Походження українського народу та проблема етнічної приналежності Київської Русі у науковій спадщині М.Максимовича // Пам'ять століть. — 2007. — № 1. — С. 60-78.</p> <p>11.Пилипчук О.Я. Видатний учений — енциклопедист // Рідна школа. — 1992. — № 7-8. — С. 3-7.</p> <p>12.Томенко М.В. «Ширий малоросіянин» — видатний вчений / Українська ідея. Перші речники. — К., 1994. — С. 80-97.</p> <p>13.Хоменко В. Предтеча // Березина. — 1997. — № 3-4. — С. 150-160.</p>			
<p>Лекція 7. Українські історичні дослідження на початку ХХ ст.</p> <p>1. М.С. Грушевський – політик, видатний історик України.</p> <p>2. Зародження української державницької історіографії.</p> <p>3. Розвиток історичних знань на західно-українських землях.</p>	<p>1. Грушевський М. Звичайна схема «руської» історії й справа раціонального укладу історії східного слов'янства / Політологія (кінець ХІХ — перша половина ХХ ст.): Хрестоматія. — Львів, 1996. — С. 167-169.</p> <p>2. Грушевський М. Очерк истории украинского народа. — К., 1991.</p> <p>3. Грушевський М. Історія України-Руси: В 11 т., 12 кн. — К., 1991. — 1998.</p> <p>4. Гирич І. Спадщина М.Грушевського і сьогодні // Історія України. — 2001. — № 43 /листопад/. — С.4-7. Історіографія історії України 29</p> <p>5. Гирич І. Наукова й літературна спадщина Михайла Грушевського: погляд сучасника // Пам'ять століть. — 2001. — № 2. — С. 20-27.</p> <p>6. Данюк І. Народницькі та державницькі аспекти історичної концепції Михайла Грушевського в ракурсі історіографічних дискусій // Вісник Київського національного університету імені</p>			

		<p>Т.Г.Шевченка. Українознавство. — 2001. — Вип. 5. — С. 59-63.</p> <p>7. Калакура Я.С. Українська історіографія: Курс лекцій. — К., 2004. — С. 211- 230.</p> <p>8. Копиленко О.Л. Українська ідея М.Грушевського: історія і сучасність. — К., 1991.</p> <p>9. Прицак О. Школа Грушевського // Хроніка-2000. — 2000. — № 35-36. — С. 254-267.</p> <p>10.Салтовський О.І. Еволюція ідеї української державності в політичних поглядах М.Грушевського під впливом революції 1917-1920 рр. // Вісник Київського національного університету. Сер. Філософія. Політологія. — 2003. — № 59-61. — С. 158-162.</p> <p>11.Тельвак В. Методологічні основи історичних поглядів М.С.Грушевського (кінець ХІХ — початок ХХ ст.) // Київська старовина. — 2002. — № 2. — С. 3-28.</p>			
<p>Лекція 8. Особливості української історіографії в СРСР.</p> <p>1. «Радянська» та ідеологізація історичної науки.</p> <p>2. Дослідження соціальної та політичної історії в працях Г.І. Петровського, М.О. Скрипника, О.В. Затонського.</p> <p>3. Марксистсько- ленінська ідеологія та формаційний підхід; «короткий курс історії ВКП(б)» та його вплив на подальший розвиток радянської</p>		<p>1. Абдуллін О., Логвин Е. Останнє слово [М.І.Яворський] // Репресоване «Відродження». — К., 1993. — С. 181-197.</p> <p>2. Григор'єва Т.Ф. З сім'ї робітника-каменяра // Репресоване краєзнавство. — К., 1991. — С. 32-37.</p> <p>3. Дорошенко Д.І. Нарис історії України / Передм. І.О.Денисюка. — Львів: Світ, 1991.</p> <p>4. Дорошенко Д.І., Ульяновська С., Ульяновський В. Дмитро Дорошенко. В кн.: Українська культура. Лекції за рекомендацією Дмитра Антоновича. — К., 1993.</p> <p>5. Загуба В. Один рік із життя Михайла Слабченка</p>			

<p>історіографії.</p>		<p>// Вісник НАН України. — 2004. — № 8. — С. 61-69.</p> <p>6. Калакура Я.С. Українська історіографія: Курс лекцій. — К., 2004. — С. 257- 272, 283-289.</p> <p>7. Курас І.Ф., Водотика С.Г. Академік М.Є.Слабченко // Український історичний журнал. — 1993. — № 11-12. — С. 92-108.</p> <p>8. Курас І. Слово про Михайла Слабченка: академік-історик // Київська старовина. — 1994. — № 1. — С. 40-44.</p> <p>9. Рубльов О. Лідер «істориків-марксистів» України (М.І.Яворський) // Репресоване краєзнавство. — К., 1991. — С. 293-304.</p> <p>10.Санцевич А.В. Погляди М.І.Яворського на історію України // український історичний журнал. — 1993. — № 10. — С. 29-40.</p> <p>11.Слабченко М. Як судився малоросійський народ // Київська старовина. — 1994. — № 1. — С. 44-52.</p> <p>12.Шмельов В. Доля академіка [М.Є.Слабченко] // Київська старовина. — 1992. — № 2. — С. 16-23.</p> <p>13.Юрчук В.М. Національний фактор у заснуванні та перші кроки Української АН // Український історичний журнал. — 1993. — № 11-12. — С. 3-15.</p>			
<p>Лекція 9. Історична наука в умовах існування незалежної України.</p> <p>1. Загальні умови відродження традицій національної історіографії.</p> <p>2. Пріоритетні напрями історичних</p>		<p>1. Горбань Ю.А., Горбань Т.Ю. Історія України: пріоритети неупередженого пізнання // Вісник Київського національного університету. Сер. Історія. — 2002. — Вип. 63-64. — С. 11-12.</p> <p>2. Калакура Я. українська історіографія: Курс лекцій. — К., 2004. — С. 423- 455. Історіографія історії України.</p>			

<p>досліджень.</p> <p>3. Об'єднання зусиль істориків материкової України та української діаспори.</p>	<p>3. Калакура Я.С. Українські історики на шляху до соборності національної історіографії // Вісник Київського національного університету імені Т.Г.Шевченка. Сер. Історія. — К.,2001. — Вип. 54. — С. 10-14.</p> <p>4. Мазурок О. Перспективи розвитку історичної думки в Україні в новому столітті // Вісник Київського національного університету. Сер. Історія. — 2002. — Вип. 63-64. — С. 10-11.</p> <p>5. Потульницький В.А, Завдання української історіографії у справі інтеграції української історії у світову // Вісник Київського національного університету імені Т.Г.Шевченка. Сер. Історія. — К., 2001. — Вип. 54. — С. 14-16.</p> <p>6. Савченко С. Сучасна українська історіографія: спроба характеристики // Сучасність. — 1999. — № 11. — С. 127-131.</p> <p>7. Смолій В.А. Українська історична наука на рубежі ХХІ століття. Проблема пошуку нових теоретичних та методологічних підходів // Освіта України. — 1997. — 4 липня. — С. 7.</p> <p>8. Стельмах С.П. В пошуках утраченої правди: теоретичні дискусії в сучасній українській історіографії // Вісник Київського національного університету. Сер. Історія. — 2002. — Вип. 63-64. — С. 12-14.</p>			
---	---	--	--	--

<p>Семінарське заняття 1. Українська історична думка другої половини XVII ст.</p> <p>1. Суспільно-політичні умови розвитку історичних знань в Україні. Києво-Могилянський колегіум (академія) та його роль у формуванні історичної думки XVII ст.</p> <p>2. Козацько-старшинські літописи XVII ст. Літопис Самовидця.</p> <p>3. Монастирські літописи XVII ст.</p> <p>4. «Хроніка з літописців стародавніх» Ф. Сафоновича.</p> <p>5. Київський «Синописс».</p>	<p>семінарське заняття 2 год.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Алексієвець Л. Києво-Могилянська академія й українська держава у XVII — XVIII ст. // Мандрівець. — 2000. — № 12. — С. 63-66. 2. Апанович О. Козацькі літописці // Неопалима купина. — 1995. — № 5-6. — С. 171-178. 3. Дзира Я. Вступ / Літопис Самовидця. — К., 1971. — С. 9-39. 4. Ісаєвич Я.Д. Києво-Могилянський колегіум // Історія української культури: В 5-ти тт. — Т. 2. — К., 2001. — С. 564-575. Історіографія історії України 17 5. Киян Л.Ф., Киян О.І. Найдавніший підручник з української історії // Радянська школа. — 1991. — № 9. 6. Літопис Самовидця. — К., 1971. 7. Сафонович Ф. Хроніка з літописців стародавніх. — К., 1992. 8. Шевчук В. Козацьке літописання як чинник державотворення // Розбудова держави. — 1992. — № 4. — С. 24-27. 9. Шевчук В. Українські літописи XVII-XVIII століть як чинник державотворення. — К., 1995. 	<p>підготовка конспекту семінарського заняття та візуалізованої презентації, складання схеми-таблиці з класифікацією наук, 6 год.</p>	<p>5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі)</p>	<p>Середині вересня</p>
---	---------------------------------------	---	--	---	-------------------------

<p>Семинарське заняття № 2. Розвиток історичних знань в Україні першої половини XVIII ст.</p> <p>1. Суспільно-політичні основи розвитку української історіографії в XVIII ст.</p> <p>2. «Действия презелой брани Богдана Хмельницкого» Г. Граб'янки.</p> <p>3. «Літопис» С. Величка.</p> <p>4. Творчість Ф. Прокоповича та її вплив на формування гуманітарних наук в Україні й Росії.</p>	<p>семинарське заняття, 2 год.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Апанович О. Козацькі літописці // Неопалима купина. — 1995. — № 5-6. — С. 171-178. 2. Величко С. Літопис. — Т. 1-2. — К., 1991. 3. Літопис гадяцького полковника Григорія Граб'янки. — К., 1992. 4. Луценко Ю. Григорій Граб'янка та його літопис // Літопис гадяцького полковника Григорія Граб'янки. — К., 1992. — С. 3-9. 5. Прокопович Ф. Філософські твори. — Т. 1. — К., 1979. — С. 11-17, 87-100, 337-354. 6. Сарапин В. Україна й українці в літописі Самійла Величка // Літературне краєзнавство: проблеми, пошуки, перспективи. Збірник наукових статей. — Полтава, 2002. — С. 61-68. 7. Сас П.М. Літопис Граб'янки // Історія української культури другої половини XVII-XVIII ст. — К., 2003. — Т. 3. — С. 549-551. 8. Сас П.М. Літопис Самійла Величка // Історія української культури другої половини XVII-XVIII ст. — К., 2003. — Т. 3. — С. 551-564. 9. Соболев В. «Істинний Малої Росії син» та його заповіт України // Пам'ять століть. — 1999. — № 4. — С. 62-66. 10. Шевчук В.О. Його живив бентежний дух (слово про Феофана Прокоповича) / Шевчук В. Дорога в тисячу років. — К., 1990. — С. 172-183. 11. Шевчук В. Українські літописи XVII-XVIII століть як чинник державотворення. — К., 1995 	<p>підготовка конспекту семінарського заняття та візуальної презентації, складання таблиці, 8 год.</p>	<p>5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі)</p>	<p>кінець вересня</p>
---	------------------------------------	---	--	---	-----------------------

<p>Семінарське заняття № 3. Розвиток української історичної науки в другій половині XVIII — першої третини XIX ст.</p> <p>1. Суспільно-політичні умови та розвиток української історіографії в другій половині XVIII — першої третини XIX ст.</p> <p>2. “Історії Русів” та її місце в історичній науці.</p> <p>3. Д. М. Бантиш-Каменський “История Малой России”.</p> <p>4. М. А. Маркевич – видатний дослідник історії України.</p>	<p>семінарське заняття, 2 год.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Денисюк В. Ідеї політичної автономії України в “Історії Русів” // Рідна школа.- 1992.- № 12.- С. 62-66. 2. “Історія Русів”. Український переклад І.Драча.- К.: Радянський письменник, 1991. 3. Крижанівський В.П. “Історія Русів” : Хто ж автор ? Версії, версії, версії // Українська ідея. Перші речники.- К, Товариство “Знання”, 1994.- С. 167-183. 4. Марченко С.І. Українська історіографія (з найдавніших часів до середини XIX століття).- К.: Видавництво Київського університету, 1959.- С. 102-127. 5. Мішуков О. Історіософська концепція “Історії Русів” // Рідна школа, 1999.- № 4.- С. 15-19. 6. Мишанич Я. “Історія Русів” в російській історичній історіографії другої половини XIX століття // Слово час.- 1999.- № 9.- С. 25-30. 7. Оглоблін О. Історія Русів // Дніпро.- 1991.- № 9.- С. 35-48. 8. Родіна О. Чи дізнаємося ми колись справжнє ім’я автора найзагадковішої української книжки ? // Українська мова та література (газета).- 1997.- № 10.- С. 6. 9. Чеп М.Л. “Історія Русів” : новий погляд // Українська культура. - 1999.- № 10.- С. 26-29. 10.Шевчук В. Нерозгадані таємниці “Історії Русів” / “Історія Русів”.- К.: Радянський письменник, 1991.- С. 5-28. 11.Атаманенко Г. Дмитро Бантиш-Каменський – історик України // Пам’ять століть.- 2000.- № 1.- С. 	<p>підготовка конспекту семінарського заняття та візуалізованої презентації, написання студентами есе</p>	<p>5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі)</p>	<p>середині жовтня</p>
---	------------------------------------	--	---	---	------------------------

		<p>66-74.</p> <p>12.Бантиш-Каменский Д. Н. История Малой России от водворения славян в сей стране до уничтожения гетьманства. К.: Час, 1993.</p> <p>13.Гуржий А.И. Штрихи к портрету “Настоящего историка” //БантишКаменский История Малой России.- К.: Час., 1993.- С. 5-16.</p> <p>14.Замлинський В. Батько і син Бантиш-Каменський : Сторінки біографії // Київська старовина.- 1994.- № 1.- С. 76-83.</p> <p>15.Кравченко В. Рукописна “История Малой России” Д.М. БатишаКаменського // Київська старовина. - 1992.- № 5.- С. 65-67.</p> <p>16.Кравченко В. Рукописна “История Малой России” Д.М. БатишаКаменського // Історичний календар.- 1997.- К., 1996.- С. 388-389. 17.Марченко М.І. Українська історіографія.- К.: 1959.- С. 138-154.</p>			
<p>Семінарське заняття № 4. Втілення принципів народницької історіографії у творчості українських науковців.</p> <p>1. Соціальна історія Гетьманщини у висвітленні О. Лазаревського.</p> <p>2. О. Левицький.</p> <p>3. Д. Яворницький — дослідник запорозького козацтва.</p>	<p>семінарське заняття , 2 год.</p>	<p>1. Герасименко Н.О. Подвижник історичної науки О.М.Лазаревський // Український історичний журнал. — 2004. — С. 90-102.</p> <p>2. Денисенко А. Істориками, як і поетами, народжуються [О.Лазаревський] // Пам’ять століть. — 2004. — № 5. — С. 80-97.</p> <p>3. Заруба В. Великий історіограф [Д.І.Яворницький] // Київська старовина. — 1996. — № 1. — С. 3-9.</p> <p>4. Іванко Я. Д.І.Яворницький — дослідник українського козацтва і Запорозької Січі // Історія України. — 2002. — № 42. — С. 12-15.</p> <p>5. Колісник М.П. Історичне товариство Нестора-</p>	<p>підготовка конспекту семінарського заняття та візуалізовано і презентації,</p>	<p>5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі)</p>	<p>кінець жовтня</p>

	<p>літописця та його вклад у розвиток історичної науки в Україні // Український історичний журнал. — 1995. — № 5. — С. 28-37.</p> <p>6. Мельник А., Фицик Л. О.М.Лазаревський — Біограф козацької старшини // Сіверянський літопис. — 2002. — № 1. — С. 51-55.</p> <p>7. Пасщенко Г. Народницький напрямок в українській історіографії: становлення, пояснення предмета історії та категорії «народ» // Історія України. — 1999. — № 46. — С. 6-7.</p> <p>8. Приступа С. Орест Левицький — один із фундаторів Української Академії наук // Хроніка-2000. — 2001. — № 45-46. — с. 613-621.</p> <p>9. Сарбей В., Москович Л. Академік Орест Левицький // Київська старовина. — 1998. — № 6. — С. 74-93. 10.Сарбей В., Москович Л. Слово про академіка Ореста Левицького // Пам'ять століть. — 1997. — № 4. — С 121-123.</p> <p>11.Ситник А.А. Слово про запорозького характерника Д.І.Яворницького // Репресоване краєзнавство. — К., 1991. — С. 154-161.</p>	<p>складан ня плану- конспек ту на обрану тему магістер ської роботи.</p>		
--	---	---	--	--

<p>Семінарське заняття № 5. Українська історична наука на початку ХХ ст.</p> <p>1. Українське наукове товариство у Києві. 2. «Обласницька школа» Д. І. Багалія. 3. О.Я.Єфименко і її праця «История украинского народа». 4. «История Украины-Руси» М. М. Аркаса.</p>	<p>семінарське заняття, 2 год.</p>	<p>1. Аркас М. Історія України-Русі / Передмова В.Сарбея. — К., 1991. 2. Багалій Д.І. Історія Слобідської України. — Х., 1993. 3. Багалій Д. Український мандрівний філософ Григорій Сковорода. — К., 1992. 4. Григор'єва Т.Ф. Патріарх історичної науки [Д.І.Багалій] / Репресоване краєзнавство. — К., 1991. — С. 16-21. 5. Єфименко А.Я. История украинского народа / передмова В.Смоля. — К., 1991. 6. Кравченко В.В. Д.И.Багалей: научная и общественно-политическая деятельность. — Х., 1990. 7. Щербань Т.О. Історичні дослідження в Українському науковому товаристві (1907-1921 рр.) // Український історичний журнал. — 1995. — № 1. — С. 23- 33.</p>	<p>підготовка конспекту семінарського заняття та візуалізовано і презентації, складання бібліографії з теми дослідження,</p>	<p>5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі)</p>	<p>середина листопада</p>
--	------------------------------------	---	--	---	---------------------------

Семінарське заняття № 6. Українська історіографія в 1920-х — на початку 1930-х рр.

1. Створення УАН та науково-дослідницьких установ історичного профілю.
2. Повернення з еміграції М. Грушевського та його історична школа в Києві.
3. «Нова революційна школа» М. Слабченка.
4. Організаційна структура науково-дослідних установ марксистського спрямування.
5. М.Яворницький — керівник марксистського напрямку та його крах.
6. Політичні репресії щодо істориків у кінці 1920-х — 1930-х рр.

1. Абдуллін О., Логвин Е. Останнє слово [М.І.Яворський] // Репресоване «Відродження». — К., 1993. — С. 181-197.
2. Григор'єва Т.Ф. З сім'ї робітника-каменяра // Репресоване краєзнавство. К., 1991. — С. 32-37.
3. Дорошенко Д.І. Нарис історії України / Передм. І.О.Денисюка. — Львів: Світ, 1991.
4. Дорошенко Д.І., Ульяновська С., Ульяновський В. Дмитро Дорошенко. В кн.: Українська культура. Лекції за рекомендацією Дмитра Антоновича. К., 1993.
5. Загруба В. Один рік із життя Михайла Слабченка // Вісник НАН України. 2004. — № 8. — С. 61-69.
6. Калакура Я.С. Українська історіографія: Курс лекцій. — К., 2004. — С. 257-272, 283-289.
7. Курас І.Ф., Водотика С.Г. Академік М.Є.Слабченко // Український історичний журнал. — 1993. — № 11-12. — С. 92-108.
8. Курас І. Слово про Михайла Слабченка: академік-історик // Київська старовина. — 1994. — № 1. — С. 40-44.
9. Рубльов О. Лідер «істориків-марксистів» України (М.І.Яворський) // Репресоване краєзнавство. — К., 1991. — С. 293-304.
10. Санцевич А.В. Погляди М.І.Яворського на історію України // український історичний журнал. — 1993. — № 10. — С. 29-40.
11. Слабченко М. Як судився малоросійський народ // Київська старовина. 1994. — № 1. — С. 44-52.
12. Шмельов В. Доля академіка [М.Є.Слабченко] //

		<p>Київська старовина. 1992. — № 2. — С. 16-23.</p> <p>13.Юрчук В.М. Національний фактор у заснуванні та перші кроки Української АН // Український історичний журнал. — 1993. — № 11-12. — С. 3-15.</p>			
--	--	---	--	--	--

<p>Семінарське заняття № 7. Історики-шістдесятники в обороні національних традицій української історіографії.</p> <p>1. Хрущовська «відлига» і критика культу особи та рубіжне значення для розвитку історичних досліджень.</p> <p>2. Творчі особистості шістдесятництва:</p> <p>а) Ф.Шевченко; б) М.Брайчевський; в) О.Апанович; г) О.Компан.</p> <p>3. Заснування Українського історичного товариства як важливого центру історичної думки в діаспорі.</p>	<p>семінарське заняття, 2 год.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бажан О., Данилюк Ю. Український національний рух: основні тенденції і етапи розвитку (кінець 1950-х — 1980-ті рр.). — К., 2000. 2. Брайчевський М. Розум у пустелі бездуховності [О.Компан] // Старожитності. — 1993. — Квітень (№ 3-4). — С. 30-31. 3. Гирич І. Михайло Брайчевський // Історія в школах України. — 2000. — № 2. — С. 48-49. 4. Дмитрієнко М.Ф. 80-річчя від дня народження О.М.Апанович // Український історичний журнал. — 1999. — № 5. — С. 71-86. 5. Іванко А. З когорти шістдесятників. М.Ю.Брайчевський // Історія України. — 2004. — № 48. — С. 4-8. 6. Калакура Я. Українська історіографія: Курс лекцій. — К., 2004. — С. 339- 360. 7. Колесник І.І. Федір Шевченко: інтелектуальна генеалогія українського радянського історика // Український історичний журнал. — 2005. — № 2. 8. Кухарчук Ю. Нотатки з минулого Михайла Брайчевського / Хроніка-2000. — К., 2002. — Вип. 51-52. — С. 558-559. 9. Кухарчук Ю.В. Учений, громадянин, особистість // Наукові записки. / Національний університет «Києво-Могилянська академія». Сер. Історичні науки. Ч. I. — К., 2002. — Т. 20. — С. 10-14. 10. Мицик Ю. Козацька мати (до 80-річчя від дня народження О.М.Апанович) // Пам'ять століть. — 1999. — № 6. — С. 17-28. 	<p>підготовка конспекту семінарського заняття та візуалізовано і презентування складання плану-конспекту з досліджуваної теми,</p>	<p>5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі)</p>	<p>кінець листопада</p>
--	------------------------------------	---	--	---	-------------------------

<p>Семінарське заняття № 8-9. Сучасний етап розвитку історичної науки в незалежній Україні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Криза історичної науки в Україні в 1980-х — 1990-х рр. 2. Організаційні зміни в системі науково-дослідних установ історичної науки незалежної України. 3. Вища історична освіта: наближення до європейських стандартів підготовки кадрів. 4. Долучення українських істориків до надбань світової і національної історіографії. 5. Методологічна переорієнтація пострадянських істориків України. 6. Робота над створенням наукової історії України. 	<p>семінарське заняття, 4 год.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Горбань Ю.А., Горбань Т.Ю. Історія України: пріоритети неупередженого пізнання // Вісник Київського національного університету. Сер. Історія. — 2002. — Вип. 63-64. — С. 11-12. 2. Калакура Я. українська історіографія: Курс лекцій. — К., 2004. — С. 423-455. 3. Калакура Я.С. Українські історики на шляху до соборності національної історіографії // Вісник Київського національного університету імені Т.Г.Шевченка. Сер. Історія. — К., 2001. — Вип. 54. — С. 10-14. 4. Мазурок О. Перспективи розвитку історичної думки в Україні в новому столітті // Вісник Київського національного університету. Сер. Історія. — 2002. — Вип. 63-64. — С. 10-11. 5. Потульницький В.А., Завдання української історіографії у справі інтеграції української історії у світову // Вісник Київського національного університету імені Т.Г.Шевченка. Сер. Історія. — К., 2001. — Вип. 54. — С. 14-16. 6. Савченко С. Сучасна українська історіографія: спроба характеристики // Сучасність. — 1999. — № 11. — С. 127-131. 7. Смолій В.А. Українська історична наука на рубежі ХХІ століття. Проблема пошуку нових теоретичних та методологічних підходів // Освіта України. — 1997. — 4 липня. — С. 7. 8. Стельмах С.П. В пошуках утраченої правди: теоретичні дискусії в сучасній українській історіографії // Вісник Київського національного 	<p>підготовка конспекту семінарського заняття та візуалізованої презентації, складання таблиці, .</p>	<p>5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі)</p>	<p>початок грудня</p>
---	------------------------------------	---	---	---	-----------------------

		університету. Сер. Історія. — 2002. — Вип. 63-64. — С. 12-14.			
--	--	---	--	--	--

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу

Підсумковий контроль рівня знань та успішності студентів передбачає залікову оцінку.

При поточному контролі оцінюються: систематичність роботи на практичних (семінарських) заняттях, рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах, активність при обговоренні питань, самостійне опрацювання тем, виконання індивідуальних завдань у рамках самостійної роботи студентів.

Підсумкова оцінка (максимально – **100 балів**, що переводяться в національну шкалу і шкалу ECTS) виставляється студенту в кінці семестру за результатами кількох складових: 1) роботи на практичних заняттях (**20 б.**; спочатку на семінарських заняттях студенту виставляється оцінка за національною (п'ятибальною) шкалою, що є середнім арифметичним всіх отриманих оцінок, що додаються, *наприклад*, $4 + 5 + 4$, в сумі вийде 13, поділивши на три (кількість оцінок), вийде 4,33, тобто «добре». Ця сума в 5-бальній шкалі переводиться в традиційну 20-бальну систему шляхом множення цієї цифри на чотири і заокруглення за правилами математики, в даному випадку вийде 17); 2) виконання індивідуального завдання (**10 б.**) і 3) проведення двох тестувань у системі дистанційного навчання – контрольного (**20 б.**) і залікового (**50 б.**)).

Індивідуальне завдання – складання і захист розгорнутого плану-

	<p>проспекту власного магістерського дослідження на обрану студентом тему.</p> <p>Отримані «незадовільні» оцінки відпрацьовуються в обов'язковому порядку, але враховуються при додаванні оцінок і входять у загальну кількість отриманих оцінок.</p> <p><i>Сума балів за всі види навчальної діяльності:</i> жирним шрифтом – оцінка ECTS, курсивом – оцінка за національною шкалою: 90–100 A (відмінно); 80–89 B (добре); 70–79 C (добре); 60–69 D (задовільно); 50–59 E (задовільно); менше 50 б. – незадовільно з можливістю повторного складання або (у випадку менше 25 б.) з обов'язковим повторним вивченням дисципліни.</p>
<p>Практичні заняття</p>	<p>Оцінювання знань студентів на семінарських заняттях проводиться за національною 5-ти бальною шкалою. Пропущене заняття або негативну оцінку студент зобов'язаний «відпрацювати» (відповісти на усні запитання чи у тестовій формі).</p> <p>«відмінно», 5 балів:</p> <p>студент(ка) глибоко, ґрунтовно в деталях володіє теоретичними знаннями з курсу «Історіографія історії України». Виявляє усвідомлені вміння і навички, необхідні для майбутньої роботи, вміє використовувати необхідну джерельну базу та історіографію, порівнювати, співставляти різні явища і процеси, давати вичерпний аналіз порушеної проблеми, володіє понятійно-категоріальним апаратом дослідження тощо. Володіє просторовою компетенцією, вмінням систематизувати, співставляти, аналізувати, доводити, порівнювати історичний матеріал, історичним критичним мисленням, може використовувати сучасні інформаційно-технологічні ресурси в науковій діяльності, має синтетичне мислення, застосовує оптимальну стратегію науково-дослідницької роботи та ін. Керується у своїй роботі моральними та етичними нормами, принципами академічної доброчесності.</p>

«добре», 4 бали:

студент(ка) має глибокі й повні знання програмного матеріалу, усвідомлені уміння і навички, здатен(на) щодо їх застосування на практиці; відповідь чітка і практично завершена. Володіє понятійним апаратом, вміє систематизувати, співставляти, аналізувати, доводити, порівнювати історичний матеріал, будує аргументацію на основі доказів. Вміє організовувати пошук, аналіз та інтерпретацію візуальних джерел, може використовувати сучасні інформаційно-технологічні ресурси в науковій діяльності, має певний рівень синтетичного мислення, застосовує оптимальну стратегію пізнавальної діяльності тощо. В основному, керується у своїй роботі моральними та етичними нормами, принципами академічної доброчесності. Однак допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його щодо конкретно поставлених завдань, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності.

«задовільно», 3 бали:

у студента(ки) є суттєві помилки в знанні фактичного матеріалу (більше 50%), не здатен(на) повною мірою використати знання, уміння і навички на практиці; відповідь не чітка і надто спрощена. Посередньо знає історичну термінологію і володіє понятійним апаратом, не вміє до кінця систематизувати, співставляти, аналізувати, доводити, порівнювати історичний матеріал, переконливо аргументувати свою відповідь. Вміє організовувати пошук візуальних історичних джерел, але не може їх критично проаналізувати. В основному, керується у своїй роботі моральними та етичними нормами, принципами академічної доброчесності, однак, хоч і володіє більшою частиною фактичного матеріалу, викладає його не досить послідовно і логічно, не завжди може пояснити причинно-наслідкові зв'язки.

«незадовільно», 2 бали:

	<p>у студента(ки) елементарні знання фактичного матеріалу (до 25%), відсутні уміння і навички, тому він (вона) не здатен(на) їх використовувати на практиці; відповідь не змістовна, в роботі є дуже суттєві помилки. Не ознайомлений(а) належним чином з методологією та організацією наукових досліджень та не вміє їх використовувати під час відповіді на запитання. Практично не вміє систематизувати, співставляти, аналізувати, доводити, порівнювати джерела з візуальної історії. Не володіє історичним критичним мисленням, аналізом і синтезом, відсутня об'єктивна і неупереджена аргументація, самооцінка і оцінка інших. Не вміє організувати пошук візуальних історичних джерел, не може їх критично проаналізувати. Не використовує на належному рівні сучасні інформаційно-технологічні ресурси та інноваційні технології в науковій діяльності.</p>
<p>Самостійна робота</p>	<p>Самостійна робота студента-магістранта є основним видом засвоєння навчального матеріалу у вільний від аудиторних занять час, що здійснюється в межах визначених програмою позааудиторних годин для вивчення дисципліни (60 год.) шляхом опрацювання рекомендованої навчальної літератури з методології та організації наукових досліджень. Основа для самостійної роботи студентів – не лише детальне ознайомлення з текстом восьми лекцій, що розміщені на сайті дистанційного навчання Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, але й підготовка завдань, визначених у силабусі. Перевірка рівня засвоєння матеріалу самостійно опрацьованих тем чи окремих розділів здійснюється в рамках контролю викладачем студентської самостійної роботи у визначений деканатом час, у т. ч. під час тестувань.</p>
<p>Семінарські заняття</p>	
<p>Тема 1. (2 год.)</p>	<p>Українська історична думка другої половини XVII ст.</p>
<p>Тема 2. (2 год.)</p>	<p>Розвиток історичних знань в Україні першої половини XVIII ст.</p>
<p>Тема 3. (2 год.)</p>	<p>Розвиток української історичної науки в другій половині XVIII —</p>

	першої третини XIX ст.
Тема 4. (2 год.)	Втілення принципів народницької історіографії у творчості українських науковців.
Тема 5. (2 год.)	Українська історична наука на початку XX ст.
Тема 6. (2 год.)	Українська історіографія в 1920-х — на початку 1930-х рр.
Тема 7. (2 год.)	Історики-шістдесятники в обороні національних традицій української історіографії.
Тема 8-9 (4 год.)	Сучасний етап розвитку історичної науки в незалежній Україні

7. Політика курсу

Політика курсу передбачає перездачу усіх невиконаних завдань унаслідок невиконання навчальної програми, зокрема пропущених пар без поважних причин. За умови відсутності студента (-ки) на лекції чи семінарському занятті без документального підтвердження (довідки, виданої лікарською установою, заяви, підписаної в деканаті і т. п.), отримання негативної оцінки або невчасного виконання студентами індивідуальних робіт у визначений день (як правило, в понеділок о 14.00–16.00 год.) має відбутися відпрацювання. У випадку запозичених робіт, випадків плагіату, виявів академічної недоброчесності (списування, плагіату та ін.), недобропорядної поведінки в аудиторії та ін. викладач пропонує студентові (-ці) повторно виконати необхідний вид роботи.

8. Рекомендована література

Основні

1. Багалій Д.І. Нарис української історіографії: В 2-х кн. – К. : 1923-1925.
2. Ващенко В.В. Фактори формування історичної концепції в українській історіографії кінця XIX – початку XX ст. – Дніпропетровськ, 1998.
3. Грицак Я. Й. Формування модерної української нації: історіографія та історіософія проблеми. - К., 1996.
4. Джерела й історіографія княжої доби (XI – XIII ст.) // Енциклопедія Українознавства: загальна частина: В 3-т. – К., 1994. – с. 196-199.
5. Джерела й історіографія козацько-гетьманської доби (XVII – XVIII ст.) // Енциклопедія українства: загальна частина: В 3-х т. – К., 1994. – Т. 1. – с. 397-400.
6. Джерелознавство історії України: Довідник / Під ред. М.Я. Варшавчика. – К., 1998.
7. Дорошенко Д.І. Огляд української історіографії. – Львів, 1994 (К.: 1996).
8. Дослідники історії Південної України : біобібліографічний довідник / Упорядник : Ігор Лиман. – Київ, 2013.
9. Зашкільняк Л.О. Сучасна світова історіографія: посібн. для студ. істор. спеціальн. – Львів : ПАІС, 2007.
10. Калакура Я. Українська історіографія. – К., 2004.
11. Колесник І.І, Українська історіографія (XVIII – поч. XX ст). – К., 2000.
12. Колесник І.І. Українська історіографія. Концептуальна історія. – Київ, 2013. 566 с.

13. Коллінгвуд Р.Дж. Ідея історії. – К., 1996.
14. Карамзіна М.С. Ідеї державності в українській політичній думці (кінець XIX – початок XX ст.). – К., 1998. – 350 с.
15. Когут З. Коріння ідентичності. – К. : «Критика», 2004. – 355 с.
16. Коцур А.П., Коцур В.П. Історіографія історії України: Курс лекцій. – К., 1996 (Чернівці, 1999).
17. Коцур В.П. Історичні дослідження: Історіографія. – К., 1998.
18. Кравченко В.В. Українська історіографія епохи національного Відродження (друга половина XVIII – середина XIX ст.) – Х., 1996.
19. Крип'якевич І. Мемуари українців XVI – XVIII ст. – Львів, 1924.
20. Лисяк-Рудшський І. Історичні есе. В 2 т. Том І. / Пер. з англ. М. Бадік, У. Гавришків, Я. Грицака, А. Дешиці, Г. Киван, Е. Панкєвої - К.: Основи, 1994. - 554 с.
21. Лекції з історії української історичної думки другої половини XIX – початку XX ст.: Навч. посіб. / Під ред. В.В. Ващенко. – Дніпропетровськ, 1998.
22. Магочій П.-Р. Україна: історія її земель та народів. — Ужгород: Вид-во В.Падяка, 2012. — 794 с.
23. Марченко М.І. Українська історіографія (з давніх часів до середини XIX ст.). – К., 1959.
24. Оглоблин О. Історіографія // Енциклопедія Українознавства: в 10 т. – Львів, 1994. – т. 3. – с. 887-907.
25. Оглоблин О. Українська історіографія. 1917-1956: перекл. з англ. – К., 2003. – 251 с.
26. Стельмах С. Історична думка в Україні XIX – початку XX ст. – К., 1997.
27. Шапиро А.Л. Історіографія с древнейших времен по XVIII век. Курс лекцій. – Л., 1982
28. Яковенко Н. Вступ до історії. – К.: “Критика”, 2007. – 375 с.

Додаткові

1. Алексєєв Ю.М., Кульчицький С.В., Слюсаренко А.Г. Україна на зламі історичних епох. – К., 2000.
2. Астахов В.И. Курс лекцій по русской историографии (до конца XIX в.). – Харків, 1965.
3. Антипов Г.А. Историческое прошлое и пути его познания. – Новосибирск, 1987. – с. 12-38.
4. Антонович В.Б. Моя сповідь. Вибрані історичні та публіцистичні твори. – К., 1995. – 816 с.
5. Археологія та стародавня історія України: Курс лекцій (Чмихов М.О., Кравченко Н.М., Черніков І. т. 1 – К., 1992. – с. 8-40.
6. Багалеї Д.И. Русская историография: лекции, читанные в Харьковском университете. – Харків, 1907.
7. Бадзьо Ю. Знищення і русифікація української історії в советській Україні. // Український історик, 1982. – ч. 1-2. – с. 54-64.
8. Баран В.К. Україна після Сталіна. – К., 1994.
9. Бєвзо О.А. «Львівський літопис» і «Острозький літопис» як джерело для вивчення історії України в др. пол. XVI – пер. пол. XVII ст. // Наук. записки Ін-ту історії АН УРСР. – 1960. – т. 13. – с. 39-62.

10. Білик Б.І., Грищенко І.С., Калакура Я.С. Джерела та історіографія української історії. // Історія України. Від праісторії до княжої доби української історії. Конспекти лекцій. – К., 1992. – с. 15-17.
11. Білоконь С. Про становище історичної науки в Україні // Український історик, 1990. – ч. 1-4.
12. Борщак І. Мазепа – людина і історичний діяч. – К., 1991.
13. Брайчевський М. Возз'єднання чи приєднання. // Твори. – К., 2000.
14. Буганов В.И. Отечественная историография русского летописания. – М., 1975.
15. Булос ібн аз-Заїма аль-Халебі (Павло Халебський). Країна козаків. – К., 1995.
16. Василенко М. Проф. М.С. Грушевський як історик // Український історик. – 1997. – №1-4. – с. 145-156.
17. Верба І. Олександр Оглоблин. Життя і праця в Україні. – К., 1999. – 384 с.
18. Віднянський С.В. Заснування та діяльність Українського вільного університету – першої української високої школи за кордоном (1921-1945 рр.). // Укр. іст. журн. 1994. – №4. – с. 41-54.
19. Винар Л. Українське історичне товариство // Український історик, 1965. – ч. 5.
20. Водотика С.Г. «Соціальне замовлення» історичній науці УСРР (1920-1930-і рр.). // Україна ХХ ст.: культура, ідеологія, політика. Збірник статей. – К., 2001. – Вип. 4. – с. 192-208.
21. Вступ. За ким вивчати історію України? // Горошко С.І., Коцур А.П., Коцур В.П., Стогній І.П. Матеріали до курсу лекцій з історії України: У 2-х кн.. – К., 1993. – кн. 1. – с. 3-8.
22. Галаган В. Олександра Єфименко // Історія України в особах: ХІХ – ХХ ст. – К., 1995. – с. 409-415.
23. Гуржий А.И. Штрихи к портрету «настоящего историка» (о Д.И. Бантыш-Каменском) // История Малой Руси от водворения славян в сей стране до уничтожения гетьманства. – К., 1993. – с. 5-16.
24. Довгопол В.М., Литвиненко М.А., Лях Р.Д. Джерелознавство історії Української РСР: навч. посібник. – К., 1991.
25. Дорошенко Д. «История Русов» як пам'ятка української політичної думки другої половини ХVІІІ ст. // Хліборобська Україна. – Відень, 1921. – Кн. 3. – с. 181-198.
26. Дорошенко Д.І. Нарис історії України. В 2-х т. – К., 1991.
27. Дядиченко В.А., Лось Ф.Є., Сарбей В.Г. Розвиток історичної науки в Українській РСР. – К., 1970. – 82 с.
28. Заруба В. Розгром і знищення київської школи істориків М. Грушевського. // Український історик. 1991-1992. – №3-4. – с. 147-168.
29. Зевелев А.И. Историографическое исследование: методологические аспекты. – М., 1982. – 268 с.
30. Замлинский В.А. Николай Иванович Костомаров – историк // Исторические произведения. Автобиография. – К., 1993. – с. 5-16.
31. Замлинский В. Бантыш-Каменскі // Історія України в особах: ХІХ- ХХ ст. – К., 1995. – с. 23-31.
32. Зашкільняк Л. Історіографічна творчість Михайла Грушевського на тлі європейської історичної думки кінця ХІХ – початку ХХ ст. // Михайло Грушевський і українська історична наука. Матеріали наукових конференцій, присвячених Михайлові Грушевському. – Львів, 1999. – с. 31-46.

33. Историография истории Украинской ССР / И.С. Хмель, Д.Я. Телегин, С.С. Березанская и др. – К., 1987.
34. Іваненко А. Дмитро Яворницький. // Історія України в особах: ХІХ – ХХ ст. – К., 1995. – с. 415-420.
35. Іванченко Р.П. Київська Русь: початки Української держави. – К., 1995.
36. Історіографія проблеми формування української народності // Українська народність: нариси соціально-економічної та етнополітичної історії. – К., 1990. – с. 12-40.
37. Історичне джерелознавство: Підручник / Я.С. Калакура, І.Н. Войцехівська, С.Ф. Павленко. – К., 1987.
38. Історія Русів/ Перекл. І. Драча; вступна стаття В. Шевчука. – К., 1991. – 318 с.
39. Історія української еміграції. (За ред. Б. Лановика). – К., 1997.
40. Касьянов Г. Незгодні: українська інтелігенція в русі опору 1960-80- х років. – К., 1995.
41. Киян О. Пантелемон Куліш // Історія України в особах: ХІХ – ХХ ст. – К., 1995. – с. 23-31.
42. Колесник И.И. Развитие историографической мысли в России XVIII – пер. пол. XIX века: Уч. пособие – Днепропетровск, 1990.
43. Коваленко Л.А. Конспект лекцій з української історіографії ХІХ ст. – Кам'янець – Подільський, 1964.
44. Коваленко Л.А. Історіографія історії Української РСР. Навч. посібник. – К., 1983.
45. Коваль М.В. Політика проти історії: українська історична наука в Другій світовій війні й перші повоєнні роки. // Укр. іст. журн., 2002. – №1. – с. 3-25.
46. Ковальський Н.П. Источниковедение истории Украины XVI – XVII вв.: В 4-х ч. – Днепропетровск, 1987.
47. Кондрашов Н.А. Осип Максимович Бодянский. – М., 1956.
48. Колесник И.И. История русской историографии XVIII – пер. пол. XIX века: Учеб. пособие. – Днепропетровск, 1987.
49. Костюк Г. Сталінізм і Україна (Генеза і наслідки): Дослідження і спостереження сучасника. – К., 1995. – 508 с.
50. Кремень В., Табачник Д., Ткаченко В. Україна: альтернатива поступу. Критика історичного досвіду. – К., 1996. – 759 с.
51. Крутиков В.В. Источники по социально-экономической истории капитализма (1861-1900). Учебное пособие. – Днепропетровск, 1980.
52. Кульчицький С.В. Комунізм і Україна: перше десятиріччя (1919- 1928). – К., 1996.
53. Кучер Р.В. Наукове Товариство ім. Т. Шевченка. – К., 1992.
54. Кухта Б.З. Історія української політичної думки. – К., 1994
55. Лихачёв Д.С. Русские летописи и их культурно-историческое значение. – М.-Л., 1947.
56. Максимович М. У пошуках омріяної України. Вибрані українознавчі твори. Упорядник В. Короткий. – К., 2003. – 360 с.
57. Марков П.Г. А.Я. Єфименко – историк Украины. – К., 1966.
58. Марк фон Хаген. Проблеми сталінізму і переосмислення радянського минулого. // Укр. іст. журн., 1994. – №1. – с. 18-29.
59. Мицик Ю.А. Записки иностранцев как источник по истории освободительной войны украинского народа 1648-1654 гг.: Учебное пособие. – Днепропетровск, 1985.

60. Наливайко Д.С. Козацька християнська республіка. (Запорізька Січ у західно-європейських історико-літературних пам'ятках) – К., 1992.
61. Новітня історія України. – К., 2000.
62. Оглоблин О. Думки про сучасну українську советську історіографію. – Нью-Йорк, 1963. – 87 с.
63. Оглоблин О. Гетьман Іван Мазепа та його доба. Друге допов. вид. Нью-Йорк – Київ – Львів – Париж – Торонто, 2001. – 461 с.
64. Палієнко М. Григорій Полетика // Історія України в особах: IX – XVIII ст. – К., 1993. – с. 374-377.
65. Панасенко В. Григорій Сковорода // Історія України в особах: IX – XVIII ст. – К., 1993. – с. 377-381.
66. Пеленський Я. В'ячеслав Липинський – засновник державницької школи в українській історіографії. // Укр. іст. журн., 1992. – №2. – с. 139-141.
67. Перегуда Є. Михайло Драгоманов // Історія України в особах: XIX- XX ст. – К., 1995. – с. 101-108.
68. Передісторичне минуле української землі. Питання про початки українсько-руської державності в історичній літературі. / Дорошенко Д.І. Нарис історії України. – Львів, 1991. – с. 32-46.
69. Полонська-Василенко Н. Нарис історіографії України (історіографія XIX-XX ст.) // Історія України: 2-х т. – К., 1992. – т. 1. – с. 17-29.
70. Рибак І. В. Історія України у проблемному викладі, в особах, термінах, назвах і поняттях: Навчальний посібник-коментар / І. В. Рибак, А. Ю. Матвеев. – 2-ге вид, допов. – Хмельниц.: Евріка, 2004.– 200 с.
71. Рыбаков Б.А. «Слово о полку Игореве» и его современники. – М., 1971.
72. Січинський В. Чужинці про Україну. (Розділ 1. Найстарші відомості про Україну). – Львів, 1991. – с. 5-10.
73. Сакада Л.Д. «Український історик»: генеза, тематика, постаті. – К., 2003.
74. Санцевич А.В. Українська радянська історіографія. (1945-1982). – К., 1984. – 142 с.
75. Сарбей В.Г. Очерки по методологии и историографии истории Украины. – К., 1998.
76. Скрипник М.О. Ідея державності в українській історіографії. – Одеса, 1997.
77. Смолій В., Степанков В. Богдан Хмельницький. – К., 1995.
78. Солдатенко В.Ф., Сиволюб Ю.В. Витоки і передвісники української ідеї. // Українська ідея. Перші речники. (Кол. авторів). – К., 1994. – с. 5-25.
79. Сто великих українців. – М. – К., 2002.
80. Толочко П. Літописи Київської Русі. – К., 1994.
81. Толочко П. Україна і Русь в літописі Самовидця. // Київська старовина. – 1992. – №3. – с. 7-11.
82. Українські історичні дослідження на поч. XX ст. // Енциклопедія українознавства: В 3-х Т. _ Из.: 1925. – Т.2. – с. 402-405.
83. Черепнин Л.В. Русская историография до XIX в.: курс лекций. – М., 1957.
84. Черепнин Л.В. Отечественные историки XVIII - XX вв. – М., 1984.
85. Чугуєнко М. Україна, яка шокує. – Х., 2005.
86. Шапиро А.Л. Историография с древнейших времен до XVIII в. : Курс лекций. – 1982.
87. Шаповал Ю.І. Людина і система. (Штрихи до портрету тоталітарної доби в Україні). – К., 1994. – 270 с.

88. Шаповал Ю., Пристайко В., Золотарьов В. ЧК-ГПУ-НК в Україні: особи, факти, документи. – К., 1997. – 607 с.
89. Швидько Г. Дослідник ранньої історії Півдня України. // Під знаком Кліо. На пошану Олени Апанович. Збірник статей. – Дніпропетровськ, 1995. – с. 96-101.
90. Швидько Г.К. О.М. Лазаревський. // Укр. іст. журн., 1984. – №6. – с. 130-132.
91. Шпорлюк Р. Українське національне відродження в контексті європейської історії кінця XVIII – початку XIX ст. // Україна. Наука і культура. – Вип. 25. – 1991.

Викладач – доцент кафедри історії України і методики викладання історії Сигидин М.М.